

Nr 434.

Av herr **Jansson, Erik, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1952/53 till avlöningar vid de allmänna läroverken m. m.

I proposition nr 140 angående anslag för budgetåret 1952/53 till avlöningar vid de allmänna läroverken m. m. har Kungl. Maj:t föreslagit bland annat, att samrealskolorna i Arvika, Karlshamn, Katrineholm, Kiruna, Söderhamn och Åmål från och med budgetåret 1952/53 eller den senare tidpunkt, Kungl. Maj:t bestämmer, skola ombildas till högre allmänna läroverk med treårigt latin- och realgymnasium.

I utlåtande den 31 oktober 1942 föreslog skolöverstyrelsen inrättande av ett högre allmänt läroverk i Solna.

Statsutskottets andra avdelning uttalade sig vid vårriksdagen 1943, då fråga förevar om upprättande av nya läroverk i Stockholms ytterområden, för ett uppskov med avgörandet rörande gymnasielinjernas fördelning i Stockholm, enär denna fråga skulle upptagas till behandling i ett sammanhang, varvid även de ytterområden, som i administrativt hänseende icke tillhörde Stockholms stad, borde få sitt behov av gymnasier tillgodosett.

Vid vårriksdagen 1947 aktualiserades frågan om fördelning av gymnasielinjerna i Stockholm ånyo. Oaktat 1943 års uttalande beslöt riksdagen att låta upprätta ett högre allmänt läroverk i Ängby och ett i Enskede eller med andra ord, att de dåvarande samrealskolorna i Ängby och Enskede skulle utbyggas med fullständiga 4-åriga gymnasier. Gymnasiefrågan för Solna lämnades alltså olöst. Samrealskolorna i Ängby och Enskede hade inrättats ett år tidigare än samrealskolan i Solna. Det hade då syntes naturligt, att gymnasiefrågan för Solna lösts från och med budgetåret 1948/49.

Av till skolöverstyrelsens skrivelse den 23 januari 1951 med utredning och förslag angående fortsatt successivt utbyggande av läroverksorganisationen med nya statliga gymnasier fogade tabellerna 1 och 2 framgår, att Stockholms län är det sämst lottade i landet i fråga om statliga gymnasier.

Samtliga kommunala gymnasier med undantag av Piteå och Solna ha treårigt gymnasium. Solna har 4-årigt gymnasium i överensstämmelse med den normala utbildningsformen i Stockholms-området. Härigenom påtager sig Solna stad 33 % högre kostnad för varje gymnasielinje än övriga kommunala gymnasier. Detta medför en fördröjning av ett år med avläggandet

av den första studentexamen och förty enligt tillämpade regler även ett år med statsbidrag till den kommunala gymnasieorganisationen samt tillika med förstatligandet.

Solna stads kostnader för den kommunala gymnasieorganisationen ha icke kunnat helt särredovisas, enär kostnaderna för åren 1948—1949 samredovisas med stadens kostnader för samrealskolan och enär under åren 1950—1951 viss samredovisning förekommit, bl. a. beträffande skolmåltiderna. Stadens åtgärder för att genomföra en erforderlig förbättring av undervisningen ha tvingat sig fram i ett ogynnsamt kostnadsläge och därigenom för staden åsamkat en betydande tunga.

Av efterföljande sammanställningar framgå stadens kostnader dels för det kommunala gymnasiet, såvitt de kunnat särredovisas, dels ock för samrealskolan resp. skolmåltidsverksamheten med mera.

Utgifter för samrealskolan och kommunala gymnasiet

År	1948	1949
	Ej spec.	
Administration	—	10 894: 54
Undervisning	—	35 705: 32
Särskilda anordningar för undervisningens främjande	—	6 962: 09
Socialpedagogiska anordningar	—	42 495: 36
	<hr/>	<hr/>
	46 306: 99	96 057: 31
Driftinkomster	5 695: 70	10 979: 90
Nettokostnad	<hr/>	<hr/>
	40 611: 29	85 077: 41

Utgifter för kommunala gymnasiet

År	1950	1951
Administration	17 918: 98	22 941: 82
Undervisning	74 811: 59	131 806: 96
Särskilda anordningar för undervisningens främjande	17 837: 65	11 665: 76
Socialpedagogiska anordningar	6 728: 75	7 000: —
	<hr/>	<hr/>
	117 296: 97	173 414: 54
Driftinkomster	12 400: —	19 966: 67
Nettokostnad	<hr/>	<hr/>
	104 896: 97	153 447: 87

Utgifter för samrealskolan

År	1950	1951
Administration	400:—	480:—
Undervisning	—	—
Särskilda anordningar för undervisningens främjande	1 923:—	8 703: 55
Socialpedagogiska anordningar	46 044: 95	81 832: 73
	<hr/>	<hr/>
	48 367: 95	91 016: 28
Driftinkomster	—	6 956: 66
	<hr/>	<hr/>
Nettokostnad	48 367: 95	84 059: 62

Utgifter för skolmåltider i samrealskolan och kommunala gymnasiet

År	1948	1949	1950	1951
Kronor	84 216: 25	105 469: 84	142 492: 14	151 293: 67
Driftinkomster	45 395: 47	68 184: 63	57 334: 93	63 321: 50
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Nettokostnad	38 820: 78	37 285: 21	85 157: 21	87 972: 17

Utgifter för fastigheter och inventarier i samrealskolan och kommunala gymnasiet

År	1948	1949	1950	1951
Annuiteter	219 252: 18	237 117: 28	289 948: 43	348 461: 01
Anskaffn. å skattestat	—	132 086: 52	79 691: 59	45 536: 67
Underhåll o. d.	—	44 401: 03	68 222: 91	74 357: 82
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	219 252: 18	413 604: 83	437 862: 93	468 355: 50

Stadens sammanlagda nettokostnad å skattestat för samrealskolan och kommunala gymnasiet under åren 1948—1951 har alltså belöpt till kr. 2 304 771: 92.

De för år 1952 beräknade nettodriftutgifterna för samrealskolan och kommunala gymnasiet belöpa till 832 530 kronor eller 76 öre per skatte-krona, medan utdebiteringen för borgerliga kommunen utgör kr. 8: 60 per skatte-krona.

Anskaffningskostnaderna för fastigheter och inventarier redovisas per den 31 december 1951 till kr. 553 352: 45 för kommunala gymnasiet och kr. 4 535 274: 80 för samrealskolan eller tillhopa kr. 5 088 627: 25.

Såsom uppskovsmotiv i fråga om ett förstatligande av det kommunala gymnasiet i Solna åberopar skolöverstyrelsen den omständigheten, att

gymnasiet ännu icke fört fram någon grupp lärjungar till studentexamen. Såsom redan anförts är kommunala gymnasiet i Solna 4-årigt. Därest gymnasiet varit 3-årigt, hade den första gruppen lärjungar förts fram till studentexamen 1951, och gymnasiet hade med antydd motivering bort komma i samma klass som de till förstatligande föreslagna. Nu kommer den första gruppen att föras fram till studentexamen vårterminen 1952, alltså *före* ingången av budgetåret 1952/53. Den anförda motiveringen synes därför icke bärande.

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta, att samrealskolan i Solna skall från och med budgetåret 1952/53 ombildas till högre allmänt läroverk med fyraårigt latin- och realgymnasium.

Därest detta förslag icke skulle vinna riksdagens bifall, hemställa vi i andra hand,

att riksdagen ville besluta, att statsbidrag skall utgå till det kommunala gymnasiet i Solna från och med budgetåret 1952/53.

Stockholm den 1 april 1952.

Erik Jansson.

Martin Söderquist.

F. Thun.

Gunnar Lodenius.

R. Lundqvist.

David Norman.

L. Franzon.
